

Tito

Pablo ishim Tito saludo.

1 1 Yok Pablo. Yok Porrosht ibik hn Jesucristo ir apóstol. Shuu takaha par uje titim erze uje Porrosht chiihla òrkite par uje ye olotiis Jesús. Shuu takaha par tuu ochiraha Porrosht ahwoso. Ir ahwoso ich ūru. Shuu oym erze deluu mihnū hn shuu oshiyokör uje ire sahmür. 2 Titim òr par uje oyem ese ikirít uje yelij nihna ire uje Porrosht tyenij ishim daabo. Porrosht yelij nehnyér oso. Uje ehn yahpaa niyokör nāhu īrmōkite ichii chibite lahwoso uje tyenij ishim daabo ese ikirít, 3 hn chibite toy ese ishirítkite par uje shuu oso ochiraha ese ikirít uje de. Uje terihi ese ishirítkite hn Porrosht shuu tanimirāha lahwoso. Wichi uje shuu Cristo iši eyok hnitetihi dahir. 4 Tichew ana hutita, Tito, par uje owa ler. Owa itso pijit pisht pork uje titim owa Porrosht ahwosni ich ye otisipe itsو uje ye tokotiispe heke amsaha par Porrosht aap. Ele ahle ich Porrosht wichi uu eyok Deych hn Jesucristo wichi uje iši eyok hnitetihi Porrosht ahir. Sehe tuu Jesucristo hn ir Deych odosir owa hn oduhu ehet kiis.

Tito shiyokör obiyoho ese hnímich Creta.

5 Uje eyok dechi ese hnímich uje iich otsii Cretani ich tuu akahachis par uje ahakör erze obiyo uje yahpaa yimitpe, hn enshii uje ye ūrpe. Kal dit ich tyenij aahla hnakiirbo par uje otibey Porrosht aabo uje odechi. Ekéra òr iyo on anciano. Titim owa erze obiyoni par uje ahakör. 6 Wap eychim erze uje ye oniyokör mihníkpe par uje aahla òr par otibey Porrosht aabo. Kimiji oniyokör uje mihnúwo heke oso ochinehnim òr ire. Kal anciano shi duhu neráhta nohmira hn òr aabo ye odotiis Jesús. Kimiji oniyokör uje mihnúwo heke oso ochinehnim ese anciano pork ir aabo oshiyokör uje mihnúwo heke tyenij ir aabo shish oshiyokör uje òr deych hn data otatim òr. 7 Erze uje omasaha par anciano ich omasaha par otibey Porrosht aabo heke ye ompe yeék uje shiyokör mihník masaha erze obiyo hnii ese uje shi shiyokör uje ire sahmür. Hn ye ompe yeék uje chesdelo shichish. Ye ompe ese uje yíkich sëhi, hn ye ompe ese uje satsir yewo. Ye ompe ese uje sehe torha hnote. 8 Om uje yeék masaha erze obiyo

ich tyenij sahmür uje oso otekirihi ire. Sahmür takashim yewo. Shish shuu deyuwo tisir erze obiyo uje shiyokör kimiji om o kimiji ye ompe hn shiyokör erze om uje Porrosht sahmür. Tibey ire par uje ye niyokör uje mihnik. Shish shiyokör uje Porrosht ahwoso tata hn ye niyokör erze mihnüwo uje yewo sehe oduhu niyokör. ⁹Ye noym Porrosht ahwoso uje yewo oshiyokoräha ire par uje ire pwele shiyokoräha yewo erze uje ich ūru hn par uje ire pwele sontew õr ahwoso erze uje õr eyuwo kinäho.

¹⁰Ich okihniya erze uje ye onahmürpe erze Porrosht ahwoso uje yiyokoräha oso. Ich ochirahapa ochiilehet per ye õr ahwoso jukur. Shi otsehnyer oso. Ma okihniya wir israel oso uje otsehnyer oso oshuu itsorz. ¹¹Tyenij ahirm õr par uje ye odiilehet pork otř oso õr ihyuwo hn oshuu wir õr eyuwo mihnüwo hn oshuu otsotis Porrosht. Oshiyokoräha õr erze uje ye ūrpe shi par uje otserz hnote. ¹²Sohmet deni uje creta oso ochibite par õr profeta. Wichi tata shuu itsorz: —Erze creta oso wir shi õr kushïyo. Wir shi õr itso erze loshipo uje shi dïrkihi lekitiyo par uje tohir. Wir õr towo hn õr jar.— ¹³Ese profeta tatni shuu itsorz hn ich ūru heke atim erze creta oso ich ehnew par uje ye oduhu ilorz par uje uhu ye olotiis Porrosht ahwoso pork wir ich ūru. ¹⁴Uje odiraha nehe uje Porrosht ahwoso ich ūru ich tyenij ye odibite uje ich ūru erze monihne uje erze israel oso otata. Tyenij ye otêr erze oso õr ahwoso uje otsotis Porrosht ahwoso. Erze õr ahwoso shi târa õr. ¹⁵Erze oso uje õr iluu om uje oteychim kuchit ich ochibite uje om, per erze uje õr iluu mihnü hn otsotis Porrosht par õr ire ich nîhyok uje ich om. Yakaha õr eyuwo par uje sehe oshiyokör uje ich mihnik hn uje oshiyokör uje ich mihnik ich ye opookpe. ¹⁶Otata uje õr ire ochiraha Porrosht per erze uje õr ire oshiyokör chibite orhöta uje õr ire ye odirehepe. Wir õr iluu mihnü. Ye onahmür oniyokör uje Porrosht sahmür. Ye õr pwele oniyokör uje ich ompe.

Tito shiyokoräha oso.

2 ¹Per owa ye owa ilo erze uje õr iluu mihnü. Shish ahakoräha õr uje ich ūru uje Porrosht ahwoso tata. ²Atim erze hnakinbo ilaraabo par uje ye oduhu yikich nêhi ire. Tyenij oshiyokör om par uje oso otola õr. Shi tyenij oshuu deyuwo tisir par uje ye oniyokör uje mihnik. Tyenij ye olotiis Porrosht ahwoso hn oniyokör uje tata. Tyenij otsahmür Porrosht hn otsahmür erze Porrosht aabo toy. Tyenij õr ewenta uje oso oshiyokör kuche mihnuwôho õr pork wir shish otsitak Porrosht aabo. ³Itso uje ahakoräha erze hnakinbo ilaraabo ich tyenij ahakoräha erze timcher iler par uje oshiyokör oshuu itso uje Porrosht sahmür. Ye ompe uje otata lare. Ye ompe uje oshuu yikich sêhi ire. Tyenij oshiyokoräha yêr uje ich om. ⁴Uje oshiyokör oshuu itsorz hn õr pwele otsakit erze apibite par uje otsahmür dabiylo hn otsahmür daabo toy. ⁵Tyenij oshiyokoräha erze

apibite par uje oshuu õr eyuwo tisir par uje oshiyokõr uje ich om hn shi oshuu dabich nohmira hn par uje ye otorãha dabich. Tyenij oshiyokorãha õr par otibey dahuch hn otakashim wir yewo. Tyenij oshiyokorãha õr par oshiyokõr uje õr abiyo otatim õr par uje ye odahu oso odish majamichihi Porrosht ahwoso. ⁶Tito, owa tyenij ahakorãha erze pikhnino hnakirbito toy. Atim õr par uje oshuu deyuwo tisir uje õr ire oshiyokõr. ⁷Nos wir kuche uje ahakõr tyenij ahakõr om par uje wir oteychim owa uje ahakõr hn ochiraha uje Porrosht sahmûr. Uje ahakorãha oso uu Porrosht ahwoso tyenij atim õr uje ich ūru. Ye ahakorãha õr shi par uje wir õr ayla.

⁸Tyenij ahakorãha õr uje ich ūru par uje ye wir oso otata otsii: —Wichi ir ahwoso ich ye jukur.— Ahakorãha oso uhu itsorz hn erze uje otsitak owa wir opook pork ye odishpe uje mñhnik par uje oninehnim eyok. ⁹Tyenij ahakorãha erze Porrosht aabo par uje ochishew obiyo par oshiyokõr uje õr yinsiro otatim õr. Tyenij oshuu nensiro õr aylpa hn otola õr. ¹⁰Ye ompe uje otorha nensiro õr kushjäro. Tyenij Porrosht aabo oshiyokõr uje õr yinsiro otatim õr par uje nos omo uje oshiyokõr uje ich om, heke ochiraha uje erze ahwoso uje yiyokorãha õr ich ihîrts pisho. Otsahmûr uje yitim õr Porrosht ahwosni hn Jesucristo uje ishi oso õr hnitetihi Porrosht ahir.

¹¹Porrosht sehe dosir oso heke ire ishi õr hnitetihi dahirni hn kimiji onahmûr ich nos õr pwele ochiraha hn omasaha par ir aabo. ¹²Uje Porrosht ishi eyok hnitetihi dahirni ich shuu yukwim mihnûwo hn yaham erze kuche mihnûwo uje oso otsahmûr oshiyokõr. Uje ehn eyok de náhu írmo hn wichi shuu eyok eyuwo tisir par uje yiyokõr uje ich om uje Porrosht sahmûr ¹³uje yiyem ese deeych uje ich ihîrtpa uje Jesucristo cheeshpo nehe. Uje taâcha ich hûre. Wichi uje ishi eyok hnitetihi Porrosht ahirni. ¹⁴Wichi ishim ire oso par uje oshuu oshuu toni par uje chiyuhu eyok Satanás hme hn par uje shuu ye yiyokõr erze uje Porrosht ye nahmûrpe hn par uje shuu eyok iluu om pork wichi uu eyok yinsirc. Shuu yahmûrpa yiyokõr uje ich om. ¹⁵Erze uje tichew tokosim owaka wir uje tyenij ahakorãha oso. Uhu otsahmûr oshiyokõr uje ich om, hn ekushuhu õr uje oshiyokõr uje mihnûwo pork Porrosht wichi uje shuu ahakõr uje itsorz. Ontew erze uje otata otsii: —Ye eraha latik.—

Náhu tyenij Porrosht aabo oshiyokõr.

3 ¹Uhu erze Porrosht aabo õr eyucha uje tyenij oshiyokõr uje gobierno tatim õr hn shish ochimit ire par oshiyokõr uje om. ²Atim õr par uje ye oninehnim oso hn ye odihokosye nehech otsitakyne hn ohneta oso hn uhu nos ye odikey uje otsetye. ³Antni eyok ye yiraha Porroshtpe. Ich eyok itso õr. Ye yiyokõrpe uje Porrosht sahmûr. Shi yiyokõrni uje yewo otatim eyok. Erze kuche mihnûwo uje yahmûrpa yiyokõr shish yiyokõr nehech uhurc ich yakaha eyok. Wir shi itso eyok yinsirc uje chipa eyok

pork eyok ir yilo. Ich yahmūrpa erze õr ahmiyoni hn shish yahmūr yiyokõr erze mihnuwo. Yitak yewo pork yobita õr kushjäro. Hn uje otsitak eyok hn eyok itspo yitak õr. ⁴Per uje terihí ishirít par uje Porrosht shuu oso ochiraha uje wichi sahmür pishi õr hn sehe dosir õr heke ishim õr Deyjit par uje oshuu oshuu toy par uje ishi õr hnitéwihi Porrosht ahir. ⁵Uje shuu yiraha itsorzhich shuu yomsaha par eyok ir aabo. Ye yiyokõrpe uje om par uje shuu yomsaha par ir aabo. Shi chuuna uje eyok losuhlaabo heke sosir eyok. Shuu Dechibich masaha eyok aho hn churhū eyok kuche mihnúwo uje Porrosht ye nahmürpe uje de eyok aho hn shuu eyok shurhāpo hn shuu eyok aho kináho par uje yiyokõr uje om. ⁶Ishim eyok Dechibich par uje ir ukurbo kihniya de eyok aho pork Jesucristo ishi eyok hnitéwihi Porrosht ahirni. ⁷Sosir eyok heke ye eyok hnitéw chihí ir ahirpe. Ishim eyok Dechibich par uje yomsaha par eyok ir aabo. Ele ahle yiym ese ikirít uje yelij nihna ire.

⁸Ahnúwo ahwoso uje ticheku ich ūru. Sehe tuu ahakoráha pishi erze uje ye olotiis Porroshtpe par uje ochirahapa par uje shish oshiyokõr uje om. Ahnúwo ir ahwoso ich ihirts pisho hn om par nos wir oso ochiraha. ⁹Per ye ekitkér erze uje shi õr eyucha õr poruwo wishi õr ahwoso. Par Porrosht ich wir õr ahwoso ye jukurpe. Ye etir erze uje oshiyokosye hn oshuu ma kihniya asa uje Moisés ley tata. Wir õr ahwoso ye jukurpe. ¹⁰Uje yeék duhu Porrosht aabo otsehek ire ich tyenij atim ire par uje ye duhu ilorz. Kimiji niyokõrpo duhu ilorz ich tyenij atimpó. Kimiji niyokõrpo ich uhu tokolihichis Porrosht aabo õr ehet. ¹¹Eraha uje wichi iim uje Porrosht sahmür, par uje shiyokõr uje mihnik. Shiyokõr mihnúwo heke ire shuu Porrosht aabo ochiyuhu irehe õr ehet.

Tito tyenij takashim Porrosht ir ibiyo yewo.

¹²Sehe tuu Artemas do tir owa o kimiji Tíquico. Uje taachihí ahir hn owa tyenij etir yokihi wahacha dit Nicópolis pork tibite titir wahacha nehe par tiyakaha par ese hmamo ishirít. ¹³Akashim Apolos hn Zenas. Asim õr uje õr nesita par uje ye kucherk nihyokihí õr ahir dehet pehet. Ese Zenas wichi politikya uje chirahapa gobierno ir ley. ¹⁴Nos Porrosht aabo tyenij oshuu chish leheta par uje shish oshiyokõr uje ich om hn otakashim deyso hn erze Porrosht aabo yewo uje kuche nihyokihí õr ahir. Kimiji ye otakashim õr ich ye oniyokõrpe uje Porrosht sahmür.

Pablo ishim Porrosht aabo õr saludo.

¹⁵Tito, nos wir Porrosht aabo uje ode lika pahir nos oshim owa saludo. Atim erze Porrosht aabo yewo uje ode ahir uje otsahmür yok uje tokosim õr saludo. Sehe tuu Porrosht nos dosir olak.